

Carles Martí Martí

L'economista riudomenc i soci del CERAP Modest Guinjoan Ferré (Riudoms, 1955) fa una aportació intel·lectual que considerem crucial per a l'estudi de l'economia en una hipotètica Catalunya independent. *Lo Floc* en vol ressaltar la seva importància així com valorar-ne el treball d'anys i panys.

Guinjoan compta amb tres llibres editats¹ (dels dos primers a *Lo Floc* n'hem fet una recensió) i una munió d'articles publicats en diaris en paper com *El Punt Avui*, *La Vanguardia* o l'*Ara*. A més, les seves freqüents col·laboracions en rotatius digitals com El nacional constitueixen una tasca important per a l'anàlisi i prospectiva de l'economia catalana.

I no cal dir que, per la part que ens toca, destaquem els tres articles² que ha publicat a *Lo Floc*, així com el que publiquem en el present número en què fa un càlcul del preu que hauria de tenir l'avellana i l'oli que es produeixen a Riudoms. Igualment al CE-

RAP va publicar l'any 1981 un Quaderns de Divulgació Cultural coescrit amb un servidor: *Aproximació a l'ofici de carreter*.

Al CERAP sempre hem sabut que les publicacions de Guinjoan despertem molt d'interès i valorem, com sempre hem fet, la seva contribució per al futur del nostre país. Enhorabona i endavant!

Notes

1. Els llibres de Guinjoan són *Sense Espanya. Balanç de l'economia de la independència* (Pòrtic, 2011); *Com Àustria o Dinamarca* (Pòrtic, 2013), i *Economia de Catalunya* (Profit Editorial, 2014).

2. «De pensament, paraula i obra» (*Lo Floc*, 59); «La industrialització endògena com a via de desenvolupament econòmic. Perquè no a Riudoms» (*Lo Floc*, 72), i «Una altra faceta econòmica de la independència» (*Lo Floc*, 197). »

temes vius

De pensament, paraula i obra

Modest Guinjoan

Sé que molts dels lectors de "Lo Floc" són els destinataris menys indicats del contingut d'aquest article. Tampoc no n'és destinatari el CERAP com a entitat, ja que està compromesa en la reconstrucció nacional de Catalunya, jo diria que d'una manera integral.

Malgrat que el que vull escriure no és nou, m'ha semblat que reflexionar (una vegada més) sobre qüestions de vital importància per Catalunya ha de ser sa per a tots, i més aprofitant la nostra diada nacional, potser estem en unes dates que conviden a la reflexió.

La invasió que ha sofert la societat catalana durant els darrers quinze-vint anys a través dels nous mitjans de comunicació, especialment la televisió, ha estat una de les més discretes, però tal vegada una de les més eficients, de la nostra història. No es tracta com es pot suposar de cap invasió de caràcter violent sinó que aparentment és tot el contrari, és una invasió que fa de bon sofrir perquè comporta superiors nivells de benestar per la via d'un enriquiment del temps d'oci. Però el mitjà sense el missatge no té raó de ser, i és el contingut d'aquest missatge el que fa que la invasió a la qual ens referim abans la poguem considerar negativa en línies generals. En el terreny concret de la llengua, la invasió ha estat negativa del tot, evidentment. Justament la llengua, una de les expressions màximes de la nostra identitat cultural, passada, present i futura.

Hem de convenir que la tasca d'exercir la resistència a la invasió lingüística no és fàcil, en molts casos. S'exerceix a títol individual en coses petites i de manera més o menys discreta: seleccionar els llibres, la premsa, el canal

de televisió, els discs, les emissores de ràdio,... No obstant, aquesta resistència callada i simple sembla encara difícil per a massa catalans. Es tracta dels catalans que es deixen endur per la comoditat, pel costum, tan habituals a rebre missatges en castellà que aquest idioma s'ha instal·lat d'una manera aclaparadora en la seva vida de receptors de la comunicació.

Sortosament el monopoli de l'oferta dels mitjans de comunicació a Catalunya no és tan acusat com ho era uns anys enrera. El fet de disposar d'uns certs mitjans de comunicació que parlen el català és un dels passos que Catalunya havia de fer per a contrarestar el que és una invasió lingüística en tota regla que ve de lluny. (Per si algú se sorprèn de la insistència

cia en utilitzar la paraula invasió, aclariré que entenc que els catalans, nascuts aquí o vinguts de fora, hem de tenir com a llengua única el català).

Tornant al fil dels catalans poc conscients en matèria de mitjans de comunicació, el problema és que aquests catalans no s'adonen que el que està en joc és la seva pròpia identitat —tant si ells mateixos la reconeixen, com no— i la de Catalunya. Les persones a les quals em refereixo reuneixen totes les condicions per a adquirir una alta consciència nacional, però la tenen en fase d'hivernació, sense garanties que puguin sortir-ne, d'aquesta fase. Fins i tot milers de catalans conscients, són assidus i afeccionats consumidors de mitjans de comunicació en castellà.

Com es pot entendre, sinó és per la desídia dels propis consumidors, el problema és que en molts mitjans de comunicació locals d'arreu de Catalunya s'utilitzi sistemàticament el castellà quan la població és majorment catalanoparlant? Això era comprensible uns anys enrera quan hi havia una descompensació entre poder polític i societat civil, però no ara. Qui continua emetent en castellà i qui continua publicant revistes locals en castellà arreu de Catalunya no pot ser sinó un nostàlgic d'aquella fase de descompensació. És clar que aquests són gent que encara manegen les ciretes. Però anem a gent normal, com tu i com jo, del carrer, el pagès, l'oficinista, el cambrer, l'electricista, el comerciant...

Et trobes amb molta gent i els parles de llegir el català i et diuen que no en saben; poden ser grans lectors de diari i et trobes que encara no s'han adonat que Catalunya té una vitalitat pròpia; grans consumidors de televisió, amb prou feines saben que existeix un canal que parla en català; sempre escolten la ràdio tot treballant, i no saben que hi ha emissores que parlen sempre en català com ara Catalunya Ràdio (FM 100,3 MHz, agafada des de Riudoms), Ràdio Mar de Tarragona de la Cadena 13 (també en FM 94 MHz)...; amics de la lectura, mai no han gosat llegir una revista, un diari o un llibre en català; i així moltes coses. Hi haurà qui em dirà que tot el que vol en el camp dels mitjans de comunicació ho troba en gran quantitat en castellà. I és clar que sí,

quina altre no me'n dius!? Que potser t'ho haves cregut allò que va escriure algun estranger que deia que "los catalanes de las piedras hacen panes"? Com es poden tenir mitjans de comunicació catalans, en quantitat i de qualitat si tu no figures ni tan sols entre els potencials consumidors? Que no ho saps que l'ampliació i qualitat de l'oferta depèn del volum de la demanda?

Evidentment que amb gent que avantsposi la quantitat i qualitat (quina qualitat?) al fet que la informació es rebi en català, el camí cap a la reconstrucció nacional és difícil. Catalunya ha perdut massa terreny, i segueix perdent-ne malgrat tots els esforços que s'hi estan fent, per permetre's el luxe de seleccionar. Els mitjans de comunicació en català estan a la seva infància i falta massa per fer perquè ens puguem permetre el luxe d'exigir massa. Qui tot ho vol tot ho perd. En la fase en què estem hem de ser selectius, sí, amb la llengua, perquè no està en joc encara el contingut del missatge sinó l'idioma que el vehicula. Si això té èxit aviat podrem seleccionar el contingut.

Triar els mitjans de comunicació que ens parlin en català és una manera natural d'expressar l'amor per la llengua que ens identifica, i és una manera de començar a recuperar sentiments que el temps ha rovellat o no ha deixat sorgir. Aquest pot ser un primer pas útil pels endormiscats. El que falta fer per Catalunya, és tant! La nostra meta és ser (amb perdó dels capellans) catalans de pensament, paraula i obra.

G.

El text «De pensament, paraula i obra» fou publicat en el número 59 de *Lo Floc*.